

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.11.2025, VARELY/6659/2023

EPL/181/03.08.06/2023

Suunnittelujohtajan päätös 3/2026

Lausunto Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Merikarvia

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt lausuntoja koskien Merikarvian kuntaan sijoittuvan Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevan-
kankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointi-
selostusta.

Alue sijoittuu noin 14 kilometriä Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen, Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle rajautuen Kristiinankaupungin kuntarajaan ja samalla Pohjanmaan maakuntarajaan. Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko alueen koillispuolella sijaitsevalla Fingridin uudella Isojoen Arkkukallion sähköasemalla Etelä-Pohjanmaan puolella, tai vaihtoehtoisesti hankealueen pohjoispuolella sijaitsevalla Ilmattaren omalla Riskulan sähköasemalla.

Hankkeen YVA-menettelyssä on arvioitu seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

- VE0: hanketta ei toteuteta
- VE1: Alueelle rakennetaan 8 tuulivoimalaa
- VE2: Alueelle rakennetaan 6 tuulivoimalaa.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus olisi molemmissa toteutusvaihtoehtoissa enintään 350 metriä.

Sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä on tarkasteltu seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

- SVEA: Tuulivoimalat liitetään kantaverkkoon alueen koillispuolella sijaitsevalla Fingrid Oyj:n Isojoen Arkkukallion sähköasemalla. YVA-selostuksen mukaan tämä vaihtoehto toteutuu, mikäli vireinen Kultakallioiden tuulivoimahanke toteutuu. Suunnitellun ilmajohdon pituus on noin 14 km (hankealueen viereisen Kultakallioiden

hankkeen sähköasemalta), josta noin 8 km matkan ilmajohto kulkee suunnitellun Korpi-Matin tuulivoimahankkeen 110 kV voimajohdon rinnalla ja noin 4 km matkan Fingrid Oyj:n nykyisen 400 kV voimajohdon rinnalla. Pyynevankankaan hankealueelta Kultakallioiden hankkeen sähköasemalle suunnitellun maakaapelireitin pituus on yhteensä noin 7,5 km. Sähkönsiirtoreitti sijoittuu Isojoen kunnan alueelle arviolta noin 10 km matkalta.

- SVEB: Tuulivoimalat liitetään kantaverkkoon Riskulan sähköasemalla Kristiinankaupungissa, jonne sähkö siirretään 9,5 km pituisella maakaapelilla.

Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää lausuntopyynnöstä ja käsittelee lausunnossaan hankkeesta erityisesti Etelä-Pohjanmaan ja Isojoen kunnan puolelle kohdistuvia vaikutuksia.

Maakuntakaava

Pyynevankankaan YVA-selostuksen kohdassa 13.4.4.1 Maakuntakaavat on tuotu esiin hankealueella ja siihen liittyvien sähkönsiirtoreittien alueella voimassa olevat maakuntakaavat, mukaan lukien Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050. Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa kyseisestä YVA-selostuksen osiosta seuraavat huomiot:

YVA-selostuksessa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta 2050 todetaan seuraavasti: "Voimaan tultuaan se (Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050) on kumonnut aiemmin voimassa olleet Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavat kokonaisuudessaan. Maakuntakaavasta on valitettu ja hallinto-oikeus voi tarvittaessa keskeyttää maakuntakaavan täytäntöönpanon."

Etelä-Pohjanmaan liitto tuo esiin, että Vaasan hallinto-oikeus on antanut 15.10.2025 välipäätöksen Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n valituksiin liittyen. Välipäätöksen mukaan Vaasan hallinto-oikeus hylkää täytäntöönpanon kieltämistä koskevat vaatimukset. Maakuntakaavasta tehdyissä valituksissa on täytäntöönpanon kieltämisen lisäksi esitetty vaatimuksia maakuntakaavan kumoamisesta ja palauttamisesta valmisteluun. Valitukset koskevat mm. maakuntakaavan lain mukaisia sisältövaatimuksia, selvitysten riittävyttä ja laadintaprosessia. Välipäätöksen mukaan Vaasan hallinto-oikeus antaa erillisen päätöksen näihin valituksiin myöhemmin. Päätöksen aikataulua ei ole määritelty.

YVA-selostuksen taulukossa 13-4 on asianmukaisesti tuotu esiin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 merkinnät ja niihin liittyvät suunnittelumääräykset suunnitellun sähkönsiirtoreitin SVEA läheisyydessä. Osista puuttuvat kuitenkin maakuntakaavassa annetut koko maakuntaa koskevat suunnittelu-

määräykset koskien mm. arkeologista kulttuuriperintöä, ekologisia yhteyksiä sekä sähkönsiirtoa.

Etelä-Pohjanmaan liitto on hankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa pyytänyt huomioimaan hankkeen jatko-suunnittelussa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssa annettavan sähkönsiirtoa koskevan yleisen suunnittelumääräyksen. Suunnittelumääräys on seuraava:

"Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja.

Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa."

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että kyseistä suunnittelumääräystä ei ole huomioitu osiossa 13.4.4.1. Suunnittelumääräystä ei tuoda esiin myöskään muualla YVA-selostuksessa.

Otettaessa huomioon, että suunniteltu sähkönsiirtoreitti SVEA sijoittuisi merkittävältä osin Etelä-Pohjanmaan puolelle Isojoen kunnan alueelle, jossa maakuntakaava on suurimmalla osalla sähkönsiirtoreitin alueesta ainoa voimassa oleva kaava, Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että suunnittelumääräys ja sen sisältö kokonaisuudessaan olisi tullut tuoda esiin ja huomioida YVA-selostuksessa osana maakuntaavan sisältöä. Lisäksi YVA-selostuksessa olisi tullut arvioida hankkeen vaikutuksia suhteessa suunnittelumääräyksen sisältöön. Myös muut hankkeen kannalta olennaiset koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset olisi tullut huomioida.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa annettu sähkönsiirtoa koskeva yleinen suunnittelumääräys antaa keskeiset puitteet sähkönsiirron suunnitteluun ja sen aiheuttamien vaikutusten arviointiin. Koska suunnittelumääräyksen sisältöä ei tuoda esiin YVA-selostuksessa, ovat arvioinnin lähtökohdat siten osin puutteelliset ja myös vaikutusten arvioinnin lopputulokset tältä osin epävarmoja.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050 sisältyvää sähkönsiirron yleistä suunnittelumääräystä erityisen tärkeänä niillä alueilla, joilla useiden energian-

tuotantohankkeiden aiheuttamat sähkönsiirron tarpeet ovat merkittäviä niiden aiheuttaessa huomattavia yhteisvaikutuksia. Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että Isojoen Arkkukallion sähköaseman ympäristössä on kyse juuri tällaisesta alueesta.

Sähkönsiirron vaikutukset ja yhteisvaikutukset

Pyynevankankaan sähkönsiirtovaihtoehtoa SVEA sijoittuisi merkittävältä osin Etelä-Pohjanmaan puolelle. Siirtoyhteys toteutettaisiin osin maakaapelina läheisen Kultakallion tuulivoimahankkeen alueelle saakka (n. 7 km) ja sen jälkeen Arkkukallion sähköasemalle Isojoelle ilmajohtona, jonka pituus on noin 14 kilometriä (Kultakallioiden hankealueen sisäiseltä sähköasemalta), josta noin 8 km matkan ilmajohto kulkee suunnitellun Korpi-Matin tuulivoimahankkeen 110 kV voimajohdon rinnalla ja noin 4 km matkan Fingrid Oyj:n nykyisen 400 kV voimajohdon rinnalla.

YVA-selostuksen mukaan uusi sähkönsiirtoreitti vaatisi n. 37 ha uutta johtoaluetta, mikä on yli 50 % nykyisen johtoalueen koosta (70,4 ha). Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että YVA-selostuksessa on selkeästi arvioitu uuden johtoalueen pituus ja sen vaatima pinta-ala. Liitto toteaa, että uuden sähkönsiirtoreitin vaatiman johtoalueen koko on huomattava.

Etelä-Pohjanmaan liitto on aiemmassa YVA-ohjelmaan antamassaan lausunnossa toivonut, että hankkeessa tarkasteltaisiin myös SVEA:n osalta maakaapelointia vähintään alkupeleistä pidemmällä osuudella. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:ssa annettavan sähkönsiirtoa koskevan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan *Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maakaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa.*

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että YVA-selostuksessa ei tuoda esiin, onko SVEA:n suunnittelun yhteydessä selvitetty mahdollisuutta toteuttaa sähkönsiirtoyhteys kokonaan maakaapelilla.

Pyynevankankaan YVA-selostuksen osiossa 13.8 Hankkeen suhde voimassa oleviin kaavoihin, kuvataan sähkönsiirtoreitti SVEA:n vaikutuksia Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaan mm. seuraavasti: *"Suunniteltu sähkönsiirtoreitti SVEA sijoittuu osittain nykyisen voimajohdon rinnalle, joka on Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 osoitettu 400 kV voimajohtona. Suunnitellun sähkönsiirtoreitin sijoittuminen nykyisen voimajohdon viereen samaan johtokäytävään noudattaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 koko maakuntakaavaa koske-*

vaa suunnittelumääräystä sähkönsiirron osalta, jonka mukaan mm. liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään."

Etelä-Pohjanmaan liitto yhtyy edellä kuvattuun arviointitulokseen osittain, mutta toteaa, että kyseinen ote suunnittelumääräyksestä kattaa vain osan sen sisällöstä. Suunnittelumääräys jatkuu seuraavasti: *"... ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa."* Vaikka SVEA:n tapauksessa sähkönsiirtoreitti kattaisi kahden toisiaan lähellä sijaitsevan tuulivoima-alueen sähkönsiirron, YVA-selostuksen perusteella ole kuitenkin mahdollista arvioida, missä määrin sähkönsiirtoreitti on suunniteltu maakuntakaavassa annettavan suunnittelumääräyksen mukaisesti tai missä määrin sen vaikutukset on arvioitu suhteessa siihen. Suunnittelumääräystä ei tuoda esiin YVA-selostuksessa eikä vaikutuksia arvioida suhteessa määräyksen kirjauksiin lukuun ottamatta edellä kuvattua otetta.

Liitto toteaa, että YVA-selostuksen perusteella jää mm. epäselväksi, voisiko SVEA toteutua kokonaan maakaapelointina tai voisiko sähkönsiirtoyhteys toteutua rinnakkaisten johtoalueiden sijaista samoihin pylväisiin Korpi-Matin suunnitteilla olevan sähkönsiirtoyhteyden kanssa, kuten Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan yleinen suunnittelumääräys ohjaa.

Yhteenvetona Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että YVA-selostukseen sisältyvä arviointi sähkönsiirtoreitin maakuntakaavan mukaisuudesta on osin puutteellinen ja jättää arviointituloksiin selkeitä epävarmuuksia.

Arviointitulosten perusteella SVEA:n tapauksessa johtoalue kasvaisi kuitenkin huomattavasti aiheuttaen kohtalaisia tai suuria vaikutuksia muun muassa elinkeinoihin (aineellinen metsätalousomaisuus), kasvillisuuteen, linnustoon ja eläimiin sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön (s. 419, taulukko 29-2). Sen sijaan sähkönsiirtoreittivaihtoehto SVEB:n ei arvioida aiheuttavan kohtalaisia tai suuria vaikutuksia yhteenkään arviointikohteeseen liito-oravaa lukuun ottamatta.

Liiton mukaan vaikuttaa ilmeiseltä, että sähkönsiirtoreitin toteuttaminen vaihtoehtoon SVEB mukaisesti olisi tarkoituksenmukaista riippumatta siitä, toteutuuko läheinen Kultakallioiden hanke vai ei.

Etelä-Pohjanmaan liitto katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 sekä siinä annetut koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset.

Yhteisvaikutukset

Etelä-Pohjanmaan liitto kiinnittää huomiota siihen, että Pyynevankankaan tuulivoimahanke sijoittuu Satakunnan maakunta-kaavaluonnoksessa osoitetulle tuulivoiman selvitysalueelle (se-tv). YVA-selostuksessa tuodaan esiin, että Satakunnan maakuntakaavaluonnoksen selostuksen mukaan tuulivoimatuotannon selvitysalueina on osoitettu sellaisia vähintään maakunnallista kokoluokkaa olevia alueita, joita ei ole tunnistettu maakunnallisissa selvityksissä, mutta joilla on maakuntakaavan laadintaprosessin aikana käynnissä ympäristövaikutusten arviointiprosessi (YVA) tai yleiskaavoitus tai molemmat. Mikäli selvitykset osoittavat, että alue on toteuttamiskelpoinen maakunnallisesti merkittävänä alueena, se voidaan osoittaa maakuntakaavassa tuulivoimatuotannon alueena tv1.

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että Pyynevankankaan hanke-alue sijaitsee lähellä maakuntien raja-alueita, jossa sijaitsee muun muassa merkittäviä luonnon monimuotoisuuden ylimaakunnallisia arvoja. Koska Satakunnan maakuntakaavaluonnoksessa osoitetut tuulivoiman selvitysalueet huomioidaan osana maakuntakaavoitusta hankkeissa laadittavien selvitysten perusteella, tulee maakuntakaavan selvitysalueille suunniteltavissa tuulivoimahankkeissa viimeistään osayleiskaavavaiheessa arvioida yhteisvaikutuksia ja myös ylimaakunnallisia vaikutuksia, jotka kohdistuvat muun muassa luonnon monimuotoisuuteen, linnustoon, ihmisten elinoloihin sekä maisemiin.

Etelä-Pohjanmaan liitto kiinnittää huomiota siihen, ettei Pyynevankankaan YVA-menettely sisällä esimerkiksi petolintuihin kohdistuvien yhteisvaikutusten mallinnuksia tai maisemaan kohdistuvien yhteisvaikutusten havainnekuvia. Liitto katsoo, että näiden ja vastaavien, myös Etelä-Pohjanmaan puolelle ulottuvien yhteisvaikutusten arviointien tulee täydentyä osayleiskaavan laadinnan aikana.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Mari Pohjola
suunnittelujohtaja

Susanna Anttila
maakuntasuunnittelija

Maankäyttö ja ympäristö

16.1.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Merikarvian kunta
kirjaamo@merikarvia.fi.

Viite: Lausuntopyynnöt VARELY/6659/2023 ja kunta 20.11.2025

Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus ja osayleiskaavan luonnos

Kiitokset lausuntopyynnöistä.

Meillä ei ole lausuttavaa YVA-selostuksesta tai kaavaluonnoksesta.

Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

YVA-asiakirjat, yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin omistamia voimajohtoja.

Kaavoituksen ja YVA-menettelyiden yhteyshenkilönä Fingridissä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

FINGRID OYJ
Maankäyttö ja ympäristö

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20
13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntönne 20.11.2025, VARELY/6659/2023**Asia****Pyynevankankaan tuulivoimapuiston YVA-selostus,
Merikarvia, Isojoki**

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee Merikarvian Pyynevankankaan alueelle enintään 8 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus tulisi olemaan 350 metriä, napakorkeus 225 metriä ja roottorin halkaisija 250 metriä. Tuulivoimaloiden yksikköteho olisi 7-10 MW ja koko alueen vuotuinen sähköntuotanto noin 56-80 MW.

Tuulivoimaloiden yhdistämiselle kantaverkkoon on kaksi vaihtoehtoa, SVEA ja SVEB. Ensin mainittu vaihtoehto riippuu Pyynevankankaan länsipuolelle suunnitellun Kultakallioiden tuulivoimapuiston toteutumisesta, jolloin sähkönsiirto tapahtuisi maakaapelilla Kultakallioiden hankealueen sisäiselle sähköasemalle, josta se jatkuisi 110 kV:n ilmajohdolla Fingrid Oyj:n uudelle Arkkukallion sähköasemalle pääosin suunnitteilla oleva Suomen Hyötytuuli Oy:n Korpi-Matin tuulivoimahankkeen 110 kV voimajohdon sekä Fingrid Oyj:n nykyisen Arkkukallio-Uvila 400 kV voimajohdon rinnalla samoissa johtokäytävissä. Mikäli Kultakallioiden tuulivoimahanke ei toteudu, sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla Pyynevankankaan itäpuolelta valtatie 8 reunaan pohjoiseen Ilmattaren omalle Riskulan sähköasemalle. Tuotantoalueen sisäinen sähkönsiirto toteutettaisiin maakaapelilla. Hankkeen YVA- menettely ja osayleiskaava toteutetaan erillismenettelynä.

Hanke kattaa tuulivoimalat perustuksineen, niitä yhdistävät maakaapelit ja/tai ilmajohdot sekä hankealueelle tarvittavat rakennus- ja huoltotiet sekä liitännät alueen sähköverkkoon. Hankealue sijoittuu noin 14 kilometrin etäisyydelle Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen, Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle, rajautuen Kristiinankaupungin kuntarajaan ja samalla Pohjanmaan maakuntarajaan. Lähialueen asutus on pääosin vakituista asutusta. Loma-asutusta on alueella vain vähän. Hankealueen laajuus on noin 1 400 ha.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kauhajoen kaupungin ympäristöpalveluilta lausuntoa Pyynevankankaan tuulivoimapuiston YVA-selostuksesta. Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut vastaa ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyden viranomais tehtävistä Kauhajoen kaupungin lisäksi myös Teuvan, Karijoen ja Isojoen kuntien alueilla.

Lausunto

Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut on tutustunut hankkeesta toimitettuun ympäristövaikutusten arviointiselostukseen vain siltä osin, kun se koskettaa Isojoen kuntaa, ja lausuu seuraavaa:

Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut näkee tärkeänä, että SVEA-sähkönsiirtoreitiltä löydetty 13 rauhoitetun valkolehdokin kasvupaikkaa ja muut luontotyyppikohteet huomioidaan reitityksessä – kuten arviointiselostuksessa on esitettykin.

Linnuston osalta SVEAN vaikutukset petolintuihin sekä soiden ja vesistöjen lintuihin arvioitiin kohtalaisen kielteiseksi. Kielteisten vaikutusten vähentämiseksi ehdotettiin tavanomaisen lintujen pesimäkauden huomioimisen lisäksi myös sitä, että pönttöjen ja tekopesien rakentamisella päiväpetolintujen ja pöllöjen reviireiden käyttöä voidaan kompensoida ja ohjata riskialttiiden alueiden ulkopuolelle. Näemme kompensoimisen tärkeänä linnustolle, mutta sen toimivuus tulisi myös todentaa jälkikäteen.

Arviointiselostuksessa SVEAN arvioidaan aiheuttavan kahteen liito-oravan elinpiiriin kohtalaisen ja yhteen tärkeään kulkureittiin suuren kielteisen vaikutuksen. Ratkaisuksi hankkeen toteuttaja on valmis selvittämään sähkönsiirtoreitin siirtämistä, jotta liito-oravan elinpiirit ja tärkeä kulkureitti säilyisivät käyttökelpoisina. Näemme uudelleen reitityksen tärkeänä lajin alueellisen kytkeytyneisyyden ja sitä myöten elinvoimaisuuden kannalta.

SVEA sijoittuu lähes kokonaan Isojoen susireviirin länsireunan alueelle ja sen läheisyyden arvioidaan olevan osin reviirin ydinaluetta. Se sijoittuu osin myös ilveksen pentue-elinpiiriin alueelle. Haluamme huomauttaa, että hankkeen läheisyydessä on valmistumassa tai jo toiminnassa niin monta tuulivoimapuistoa, että ne voivat yhdessä pirstoa susien ja ilvesten reviirejä niin pahasti, etteivät reviirit välttämättä säily käyttökelpoisina.

Haluamme muistuttaa, että SVEA-sähkönsiirtoreitin tavoin myös Isojoella Surman- ja Lehmikeitaan sekä mahdollisesti Kristiinankaupungissa Mikonkeitaan tuulivoimahankkeiden tuottama sähkö on suunniteltu johdettavaksi samaan johtokäytävään Isojoen Arkkukallion sähköasemalle, mikä voisi ylittää kyseisen sähköaseman kokonaiskapasiteetin.

Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut esittävät, että hankkeen sähkönsiirtoreitiksi valittaisiin kokonaan maakaapelilla toteutettava SVEB, mutta emme ota kantaa kyseisen sähkönsiirtoreitin ympäristövaikutuksiin, koska se ei ulotu toiminta-alueellemme.

Kauhajoen kaupunki, ympäristöpalvelut

Tarja Kortesiemi
Ympäristöterveystarkastaja

Mika Koljonen
Vs. ympäristötarkastaja

This documents contains 3 pages before this page

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Ajankohta	Torstai 4.12.2025, klo 17:00–18:02
Paikka	Kristiinankaupungin raatihuone, Aitakatu 1
Asiat	§ 90–98
Päätöksen-tekotapa	§ 90–98 on käsitelty varsinaisessa kokouksessa
Läsnä	Patrick Ragnäs, puheenjohtaja Isabella Berglund Mikael Perjus Anita Viik-Ingvesgård Jukka-Pekka Vironen
Muut läsnä olevat	Mila Segervall, kaupunginjohtaja ja esittelijä Lauri Koskinen, maankäyttöpäällikkö Tony Lillhannus, rakennustarkastaja ja esittelijä (§ 90–93, klo 17:00–17:45) Christina Kindt, pöytäkirjanpitäjä
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Kokouksen pöytäkirjantarkastajat	Anita Viik-Ingvesgård ja Jukka-Pekka Vironen valittiin yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi.
Pöytäkirjan allekirjoitus	Allekirjoitettu 8.12.2025 Patrick Ragnäs puheenjohtaja Christina Kindt pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu 8.12.2025 Anita Viik-Ingvesgård ja Jukka-Pekka Vironen
Pöytäkirja julkaistu yleisessä tietoverkossa	Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 9.12.2025 Todistaa 9.12.2025 Christina Kindt, pöytäkirjanpitäjä

§ 98

DN:o KRS/77/10.00.00.02/2024

Lausunto: Pyynevakankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lausuntopyyntö tullut 20.11.2025

Kaupunginhallituksen kaavoitusjaoston päätös:

Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto antaa Kristiinankaupungin kaupungin puolesta seuraavan lausunnon:

Kristiinankaupunki ei ota kantaa hankkeen puitteissa suunniteltujen voimaloiden määrään. Kristiinankaupunki puoltaa sähkönsiirtovaihtoehtoa SVEB, koska siinä sähkönsiirto toteutetaan maakaapelin kautta ja maisemavaikutus on pienempi.

Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointi on laaja ja kattava, joten ei ole muuta kommentoitavaa

Päätöksen perustelut:

Kristiinankaupungin hallintosääntö § 47 Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto: tehtävät ja toimivalta.

Lausunto on jätettävä viimeistään 20.1.2026.

Viittaus kaupungin strategiaan:

Yhteistyö seutukunnan alueella yli seuturajojen on tärkeää.

Vaikutusten arviointi:

Jos hanke toteutuu, uusiutuvan energian tuotanto lisääntyy merkittävästi. Tuulivoimahankkeella on vaikutusta ympäröivään luontoon ja toimintaan.

Päätösmenettely kaupunginhallituksen kaavoitusjaostossa 4.12.2025:

Kaupunginjohtaja Mila Segervall selosti asiaa.

Pohjaehdotus:

Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto antaa Kristiinankaupungin kaupungin puolesta seuraavan lausunnon:

Kristiinankaupunki ei ota kantaa hankkeen puitteissa suunniteltujen voimaloiden määrään. Kristiinankaupunki puoltaa sähkönsiirtovaihtoehtoa SVEB, koska siinä sähkönsiirto toteutetaan maakaapelin kautta ja maisemavaikutus on pienempi.

Muutettu pohjaehdotus:

Kaupunginjohtaja Mila Segervall ehdotti lisäystä pohjaehdotukseen:

Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointi on laaja ja kattava, joten ei ole muuta kommentoitavaa.

Muilta osin pohjaehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan lisäyksen.

Asian on ratkaistu kokouksessa yksimielisesti kaupunginjohtajan muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Asia:

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Merikarvian Pyynevankankaan alueelle. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat rakennus- ja huoltotiet sekä liitynnät alueen sähköverkkoon. Alue sijoittuu noin 14 kilometriä Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen, Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle rajautuen Kristiinankaupungin kuntarajaan ja samalla Pohjanmaan maakuntarajaan. Hankealueen laajuus on noin 1400 ha.

YVA-menettelyn rinnalla laaditaan Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaava. Osayleiskaava ja YVA-menettely toteutetaan erillismenettelynä. Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77 a § tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jonka perusteella voidaan myöntää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakentamisluvat yleiskaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille (tv-alueet).

Hankealueelle suunnitellaan enintään 8 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden yksikköteho on alustavasti 7–10 MW eli puiston kokonaiskapasiteetti olisi noin 56–80 MW. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on korkeintaan 225 metriä ja lavan pituus korkeintaan 125 metriä, kokonaiskorkeuden ollessa tällöin korkeintaan 350 metriä.

YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimaloiden määrän osalta kahta eri vaihtoehtoa (VE1 ja VE2). Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko alueen koillispuolella sijaitsevalla Fingridin uudella Isojoen Arkkukallion sähköasemalla tai vaihtoehtoisesti hankealueen luoteispuolella sijaitsevalla Ilmattaren omalla Riskulan sähköasemalla.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankevaihtoehtoja:

- Vaihtoehto VE0: Tuulivoimaloita ja niiden liityntää kantaverkkoon ei toteuteta. Vaihtoehto toimii arvioinnissa vertailuvaihtoehtona.
- Vaihtoehto VE1: Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.
- Vaihtoehto VE2: Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.

Tuulivoimapuiston liittämiseksi kantaverkkoon tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa:

- Sähkönsiirron vaihtoehdossa SVEA Arkkukallion sähköasemalle suunnitellun ilmajohdon pituus on noin 14 kilometriä (hankealueen viereisen Kultakallioiden hankkeen sähköasemalta), josta noin 8 kilometrin matkan ilmajohto kulkee suunnitellun Korpi-Matin tuulivoimahankkeen 110 kV voimajohdon rinnalla ja noin

4 kilometrin matkan Fingrid Oyj:n nykyisen 400 kV voimajohdon rinnalla. Pyynevankankaan hankealueelta Kultakallioiden hankkeen sähköasemalle suunnitellun maakaapelireitin pituus on yhteensä noin 7,5 kilometriä.

- Sähkön siirron vaihtoehdossa SVEB Riskulan sähköasemalle suunnitellun maakaapelireitin pituus on noin 9,5 kilometriä, josta noin 3,5 kilometrin matkan maakaapeli kulkee Halssintien reunaa pitkin ja noin 6 kilometrin matkan valtatie 8 itäreunaa pitkin.

Materiaalissa selostetaan vaikutukset maa- ja kallioperään, pohjavesiin, pintavesiin, kasvillisuuteen ja luontotyypeihin, linnustoon, luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin ja muuhun huomionarvoiseen elämistöön, suojelualueisiin, ilmastoon, yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, muinaisjäännöksiin, luonnonvarojen hyödyntämiseen, liikenteeseen, ilmanlaatuun, meluvaikutukset, välkevaikutukset, ihmisten terveyteen, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, Puolustusvoimien toimintaan ja tutkajärjestelmiin, säätutkien toimintaan sekä viestintäyhteyksiin.

Materiaali sisältää myös arvion kumulatiivisista vaikutuksista siinä määrin kuin Pyynevankankaan tuulivoimahankkeella arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia muiden lähialueelle suunniteltujen tuulivoimapaistojen kanssa. Kumulatiivisia vaikutuksia on arvioitu olevan linnustoon, ekologiin yhteyksiin, maisemaan, liikenteeseen, meluvaikutukset, välkevaikutukset sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Kumulatiiviset maisemavaikutukset ovat merkittävimpiä Storsjöträsket-järven läheisyydessä, jonne saattaa näkyä osia yli sadasta voimalasta. Lähimmät voimalat sijaitsevat kahdella tuotantoalueella Västervikissä ja Pyynevankankaalla noin kolmen kilometrin etäisyydellä. Voimaloilla on suuri kielteinen vaikutus erämaiselle järvelle myös pimeänä aikana. Lähialueen tuotantoalueista Pyynevankankaan voimalaitokset ovat lähimpänä Yttergrundin majakkaa ja ne sijaitsevat lännestä katsottuna suoraan majakan takana. Rannikolla on jo useita tuulivoiman tuotantoalueita, ja Pyynevankankaan voimalat täyttävät tähän asti tyhjänä säilyneen välin Merikarvian ja Kristiinankaupungin rajalla. Kokonaisuudessaan vaikutukset Yttergrundin majakalle arvioidaan kohtalaisiksi kielteisiksi. Sekä Pyynevankankaan että Korpi-Matin voimalat saattavat näkyä Kasalan ja Riispyyn kyliin. Kylissä ei ole laajoja aukeita alueita, vaan rakennukset ja kasvillisuus rajoittavat näkyvyyttä tehokkaasti. Kahden niin lähellä toisiaan sijaitsevan tuulivoiman tuotantoalueen arvioidaan kuitenkin aiheuttavan suuria kielteisiä maisemavaikutuksia. Siispyyn kirkonkylälle saattaa avautua yhteisiä näkymäalueita sekä Pyynevankankaalta että lähellä sijaitsevilta Västervikin tuotantoalueilta. Vaikutus arvioidaan korkeintaan kohtalaiseksi kielteiseksi.

.....

Valmistelija:

Mila Segervall, kaupunginjohtaja (mila.segervall@krs.fi)

Esittelijä:

Mila Segervall, kaupunginjohtaja (mila.segervall@krs.fi)

Asiaa koskevat asiakirjat:

- a) Arviointiselostus liitteineen löytyy tältä sivulta:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/ilmatar-merikarvia-oy-pyynevankankaan-tuulivoimahanke-merikarvia>

Tiedoksianto:

- a) Ely-keskus Varsinais Suomi

Tidpunkt	Torsdag 4.12.2025, kl. 17:00-18:02
Plats	Rådhuset i Kristinestad, Staketgatan 1
Ärenden	§ 90-98
Anteckning om beslutsfattandet	Vid ordinarie sammanträde har behandlats § 90-98
Närvarande	Patrick Ragnäs, ordförande Isabella Berglund Mikael Perjus Anita Viik-Ingvesgård Jukka-Pekka Vironen
Övriga närvarande	Mila Segervall, stadsdirektör och föredragande Lauri Koskinen, markanvändningschef Tony Lillhannus, byggnadsinspektör och föredragande (§ 90-93, kl. 17:00-17:45) Christina Kindt, sammanträdetets sekreterare
Sammanträdetes laglighet och beslutsförhet:	Ordföranden konstaterade att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.
Sammanträdetes protokolljusterare	Anita Viik-Ingvesgård och Jukka-Pekka Vironen valdes enhälligt till protokolljusterare.
Protokollets underskrift	Undertecknat 8.12.2025 Patrick Ragnäs ordförande Christina Kindt protokollförare
Protokollets justering	Protokollet har justerats 8.12.2025 Anita Viik-Ingvesgård och Jukka-Pekka Vironen
Publicering i det allmänna datanätet	Protokollet har publicerats i det allmänna datanätet 9.12.2025 Intygas 9.12.2025 Christina Kindt, protokollförare

§ 98

DN:o KRS/77/10.00.00.02/2024

**Utlåtande: Pyynevakangas vindkraftsprojekts
miljökonsekvensbeskrivning***Begäran om utlåtande inkommen 20.11.2025***Stadsstyrelsens planläggningssektions beslut:**

Stadsstyrelsens planläggningssektion avger följande som Kristinestads stads utlåtande:

Kristinestad tar inte ställning till antalet kraftverk som planeras i projektet. Kristinestad förordar el överföringsalternativet SVEB, eftersom det innebär en jordkabel och mindre inverkan på landskapet.

Stadsstyrelsens planläggningssektion konstaterar att miljökonsekvensbedömningen är innehållsrik och omfattande. Inga övriga kommentarer till den.

Beslutsmotiveringar:

Kristinestads förvaltningsstadga § 47 Stadsstyrelsens planläggningssektion: uppgifter och befogenheter.

Utlåtandet ska vara inlämnat senast 20.1.2026.

Hänvisning strategi:

Samarbetet inom den ekonomiska regionen och över regiongränserna är viktigt.

Konsekvensbedömning:

Om projektet förverkligas ökar produktionen av förnybar energi. Vindkraftsprojektet har inverkan på omkringliggande natur och verksamhet.

Beslutsförandet i stadsstyrelsens planläggningssektion 4.12.2025:

Mila Segervall, stadsdirektör, redogjorde för ärendet.

Grundförslag:

Stadsstyrelsens planläggningssektion avger följande som Kristinestads stads utlåtande:

Kristinestad tar inte ställning till antalet kraftverk som planeras i projektet. Kristinestad förordar el överföringsalternativet SVEB, eftersom det innebär en jordkabel och mindre inverkan på landskapet.

Ändrat grundförslag:

Mila Segervall, stadsdirektör, förslog ett tillägg till beslutsförslaget:

Stadsstyrelsens planläggningssektion konstaterar att miljökonsekvensbedömningen är innehållsrik och omfattande. Inga övriga kommentarer till den.

Till övriga delar enligt grundförslaget.

Stadsstyrelsens planläggningssektion omfattar enhälligt stadsdirektörens tillägg.

Ärendet har avgjorts under sammanträdet.

Enhälligt i enlighet med stadsdirektörens ändrade förslag.

Ärende:

Ilmatar Merikarvia Oy planerar att bygga en vindkraftspark i Pyynevankangasområdet i Merikarvia. Förutom vindkraftverken byggs nödvändiga bygg- och servicevägar samt anslutningar till elnätet. Området ligger cirka 14 kilometer norr om Merikarvia kommuncentrum, mellan byarna Kasala och Kallträsk, gränsande till Kristinestads kommun och därmed Österbottens län. Projektområdet omfattar cirka 1400 ha.

Parallellt med MKB-förfarandet utarbetas en delgeneralplan för Pyynevankangas vindkraftsprojekt. Delgeneralplanen och MKB-förfarandet genomförs som separata förfaranden. Delgeneralplanen utarbetas som en rättsverkande generalplan enligt 77 a § i Lag om områdesanvändning, på basis av vilken bygglov för vindkraftverk kan beviljas på de områden som anvisats i planen.

I projektområdet planeras högst 8 vindkraftverk. Enheternas effekt är preliminärt 7–10 MW, vilket innebär att parkens totala kapacitet skulle vara cirka 56–80 MW. Tornhöjden planeras till högst 225 meter och bladlängden till högst 125 meter, vilket ger en totalhöjd på högst 350 meter.

I MKB-förfarandet granskas två alternativ för antalet vindkraftverk (VE1 och VE2). Vindkraftverken planeras anslutas till stamnätet antingen via Fingrids nya Arkkukallio elstation i Isojoki eller via Ilmatars egen Riskula elstation nordväst om projektområdet.

Alternativ som granskas:

- Alternativ VE0: Projektet genomförs inte.
- Alternativ VE1: Högst 8 vindkraftverk byggs på området i Pyynevankangas.
- Alternativ VE2: Högst 6 vindkraftverk byggs på området i Pyynevankangas.

För anslutning till stamnätet granskas två alternativ:

- I alternativ för elöverföringen ELALTA/SVEA är längden luftledning som planerats till Arkkukallio elstation cirka 14 kilometer (från elstationen i det bredvidliggande projekt Kultakalliot), varav ca 8 km av luftledningen går parallellt med den planerade 110 kV kraftledningen för vindkraftsprojekt i Korpi-Matti och cirka 4 kilometer av den parallellt med den nuvarande 400 kV kraftledningen. Längden av jordkabelledningen som planerats från projektområdet i Pyynevankangas till elstationen för projektet Kultakalliot är sammanlagt cirka 7,5 kilometer.
- Längden av jordkabelledningen som planerats till Riskula elstation i elöverföringens alternativ ELALTB/SVEB är cirka 9,5 kilometer, varav jordkabeln går cirka 3,5

kilometer invid Halssintievägens kant och cirka 6 kilometers andel vid den östra kanten av riksväg 8.

Materialet redogör för konsekvenser för marken och berggrunden, för grundvatten, för ytvatten, för växtlighet och naturtyper, för arter i habitatdirektivets bilaga IV (a) samt annan beaktansvärd fauna, för fågelbeståndet, för naturskyddsområden, för klimatet, för samhällsstruktur och markanvändning, för landskap och kulturmiljö, för fornlämningar, för utnyttjandet av naturresurser, för trafiken, för luftkvaliteten, bullerpåverkan, skuggeffekter, för människors hälsa, för människornas levnadsförhållanden och trivsel, för Försvarsmaktens verksamhet samt väderradarutrustningen, för väderradars funktion samt för kommunikationsförbindelserna.

Materialet innehåller även en bedömning av de kumulativa konsekvenserna i den omfattning som vindkraftsprojektet i Pyynevankangas bedöms ha kumulativa konsekvenser tillsammans med andra planerade vindkraftsparker i näromgivningen. Kumulativa konsekvenser har bedömts för fågelbestånd, ekologiska förbindelser, landskap, trafik, buller, skuggning samt människornas levnadsförhållanden och trivsel.

De kumulativa landskapskonsekvenserna är mest betydande vid Storsjöträsket, där delar av över hundra kraftverk kan bli synliga. De närmaste kraftverken är belägna på två produktionsområden i Västervik och i Pyynevankangas på cirka tre kilometers avstånd. Kraftverken har stor och negativ påverkan på sjön med ödemarckskaraktär även under mörk tid. Kraftverken i Pyynevankangas är av produktionsområden det närmaste från Yttergrunds fyr och ligger västerifrån sett direkt bakom fyren. Vid kusten finns redan flera vindkraftsproduktionsområden och kraftverken i Pyynevankangas fyller mellanrummen som hittills bevarats tomma på gränsen mellan Sastmola och Kristinestad. De kumulativa konsekvenserna för Yttergrunds fyr bedöms bli måttliga och negativa. Till Kasaböle och Risby byar kan kraftverken i både Pyynevankangas och Korpi-Matti bli synliga. Byarna har inte vidsträckta öppna områden, utan byggnaderna och växtligheten avbryter vyerna effektivt. Landskapspåverkan av två så nära varandra belägna vindkraftsproduktionsområden bedöms dock bli stor och negativ. Till kyrkbyn i Sideby kan öppnas gemensamma synlighetsområden från både Pyynevankangas och närliggande Västerviks produktionsområden. Påverkan bedöms vara högst måttligt negativ.

Beredare:

Mila Segervall, stadsdirektör (mila.segervall@krs.fi)

Föredragande:

Mila Segervall, stadsdirektör (mila.segervall@krs.fi)

Handlingar i ärendet:

- a) Miljökonsekvensbeskrivningen inklusive bilagor finns på denna sida:
<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/ilmatar-merikarvia-oy-pyynevankankaan-tuulivoimahanke-merikarvia>

Delgivning:

- a) Ntm-centralen i Egentliga Finland

Aihe: Lausunto, YVA-lain mukainen arviointimenettelypyyntö ja arviointiselostus, YVA-tehtävät, ympäristövaikutusten arviointimenettely, Ilmatar Merikarvia Oy, Pyynevankankaan tuulivoimahanke, Merikarvia LOU/670/2026

Lähetetty: 20.1.2026, 15.52.59

Mistä: Huhtaniemi Noora (EVK)<noora.huhtaniemi@elinvoimakeskus.fi>

Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Lausunto, YVA-lain mukainen arviointimenettelypyyntö ja arviointiselostus, YVA-tehtävät, ympäristövaikutusten arviointimenettely, Ilmatar Merikarvia Oy, Pyynevankankaan tuulivoimahanke, Merikarvia LOU/670/2026

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutustenarviointiselostuksesta Merikarvialla.

Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyvät ELY-keskuksista valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka jatkaa YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen.

Lausunnot pyydetään toimittamaan 31.12.2025 asti Varsinais-Suomen ELY-keskukseen sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi (viitteenä VARELY/6659/2023). 1.1.2026 lähtien lausunnot toimitetaan Lupa- ja valvontavirastoon osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi.

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto lausuu seuraavaa:

Kulkuyhteys hankealueelle on esitetty Valtatieltä 8 Halssintien yksityistien liittymän kautta. Jatkosuunnittelussa on hyvä selvittää riittävän ajoissa minkä tasoista suunnittelua ja parantamista liittymä vaatii. Kun liittymän parantamistarpeet on tiedossa on liittymän parantamisesta hyvä olla yhteydessä Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastoon.

Hanketoimijan tulee hakea lupaa tilapäiselle tuulivoimalan osien kuljetukseen tarkoitetulle liittymälle elinvoimakeskukselta. Tuulivoimalan osien kuljetusten päätyttyä liittymälle on haettava pysyvä liittymälupa ja se tulee entisöidä normaalikokoiseksi liittymäksi. Lisätieto liittymäluvista löytyy <https://elinvoimakeskus.fi/liittymalupa-maantiehen>.

Lounais-Suomen elinvoimakeskus on parantanut erikoiskuljetusreittiä Porin satamasta välillä VT 2 - VT 8 reitillä Mäntyluodontie – Kirrinsannantie - Reposaaarentie - Porin Saaristotie. Parantamistoimenpiteiden vuoksi reittiä suositellaan käytettäväksi Porin satamasta lähteville erikoispitkille kuljetuksille, kuten tuulivoimaloiden siiville. Erikoiskuljetusreitti tulee selvittää yksityiskohtaisesti jatkosuunnittelussa ja erikoiskuljetuslupia haettaessa. Erikoiskuljetusluvat myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen keskitetty lupapalvelu. Lisätietoa erikoiskuljetuksista löytyy: <https://elinvoimakeskus.fi/erikoiskuljetukset>

Jatkosuunnittelussa on myös hyvä huomioida, että sähkönsiirtoreitistä valtatie 8 läheisyydessä tulee kuulla Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastoa suunnitelmien tarkennuttua. Kaapeleiden, johtojen tai putkien sijoittamiseen tiealueelle tarvitaan elinvoimakeskuksen lupa: <https://elinvoimakeskus.fi/johdotjakaapelit>.

Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" - ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Ystävällisin terveisin,

Noora Huhtaniemi
Liikennejärjestelmäasiantuntija

Lounais-Suomen elinvoimakeskus, liikenneosasto
työskentelypaikka Kulttuurikuja 1, 20800 TURKU
PL 20, 00072 Elinvoimakeskus
noora.huhtaniemi@elinvoimakeskus.fi

Valtion aluehallinto on uudistunut 1.1.2026
Tehtäväni ovat siirtyneet Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen. Suomeen on perustettu kymmenen uutta elinvoimakeskusta aikaisempien 15 ELY-keskuksen pohjalta. Samalla perustettiin valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto, johon siirtyivät ELY-keskusten ympäristön lupa-, valvonta- ja ohjaustehtävät.

Asia: Lausuntopyyntö Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostus, Merikarvia (VARELY/6659/2023)

Varsinais-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi, kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee 8 voimalan tuulivoimapuistoa Merikarvian Pyynevankankaan alueelle. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 m ja hankealueen pinta-ala on n. 1400 ha. Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko Fingridin uudella Isojoen Arkkukallion sähköasemalla tai Ilmattaren omalla Riskulan sähköasemalla.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Linnuston osalta selostuksessa vaihtoehdossa VE 1 vaikutukset läheiseen FINIBA-alueeseen arvioidaan erittäin suureksi kielteiseksi ja kosteikkolinnuston osalta suureksi kielteiseksi ja vaihtoehdossa VE2 vaikutukset arvioidaan suureksi kielteiseksi ja kosteikkolinnuston osalta kohtalaisiksi.

Kanalintujen osalta tuodaan kirjallisuutta hyvin esille. Havaittu soidin on 740 m etäisyydellä lähimmästä voimalasta. Epävarmaksi arvioituun soitimeen etäisyyttä on alle 200 m ja tämän soitimen häviäminen ja siirtyminen arvioidaan mahdolliseksi. Teeren soitimia sijoittuu lähimmillään 150 m etäisyydelle voimaloista. Selostuksessa vaikutukset kanalintuihin arvioidaan vähäisiksi kielteisiksi. Luke näkee, että kanalintujen osalta vaikutusten arvioinnissa saattaa olla riski virhearvioille. Varsinkin, kun huomioidaan muu rakentuva tai suunnitteilla oleva tuulivoima.

Tältä osin Luke nostaa esille aiemmin lausumaa: pienetkin soittimet voivat olla merkittäviä paikalliselle poikastuotannolle. Lisäksi koppeloiden pesimädispersaali soidinten ympärillä määrittää paikallisesti alueen metsokannan, ei pelkästään soivien koiraiden määrä yhdellä soidinalueella. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne olisi syytä ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Selostuksessa kuvaillaan hankkeen rakentumista saukon ja majavan elinympäristöön ja vähän myös mahdollisia vaikutustapoja. Hankealueella havaittiin majavaa kaikkina selvitysvuosina 2023–2025. Majavan osalta olisi syytä kuitenkin perehtyä lisää siihen, millaisia elinympäristövaatimuksia lajilla on ja sitä kautta pohtia vaikutusten arvioinnissa millä tavoin hanke voi lajiin potentiaalisesti vaikuttaa ja millä tavoin hankkeessa näitä mahdollisia vaikutuksia voidaan välttää.

Vedenlaadulle arvioidaan muodostuvan väliaikaista heikentymistä pienellä alueella Kasalanjokea. Häiriövaikutuksia arvioidaan syntyvän saukolle ja euroopanmajavalle. Saukolle molemmista hankevaihtoehdoista arvioidaan kohdistuvan vähäinen kielteinen vaikutus, majavalle sen sijaan vaihtoehdon VE1 vaikutus arvioidaan suureksi ja VE2 kohtalaiseksi. Vaikutusten lieventämiseksi selostuksessa ehdotetaan, että Halssintien parannus tulisi toteuttaa ajankohtana, jolloin valumat jäisivät mahdollisimman pieneksi.

Luke näkee, että selostuksessa tuodaan laajasti esille kirjallisuutta ja kirjallisuudessa esitettyjä varoetäisyyksiä. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa käytetään monessa kohden varovaisuusperiaatetta.

Mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden ja sähkönsiirron kanssa pohditaan selostuksessa tavallista monipuolisemmin sekä linnuston että muun eläimistön osalta. Selostuksessa tuodaan esille riski yhteisvaikutuksille mm. ilveksen lisääntymiselinympäristöön ja hankkeen sekä sähkönsiirron osalta potentiaalinen häiriövaikutus suden ydinreviirille. Lisäksi tuodaan esille se, että häiriövaikutukset ja elinympäristöjen potentiaalinen heikkeneminen lisäävät ekologista painetta häiriöstä vapaina säilyvillä alueilla.

Linnuston osalta tuodaan esille lievennys- ja kompensatiokeinoja. Luke puoltaa kaikkia jo esitettyjä keinoja. Samalla Luke peräänkuuluttaa niiden lajien kohdalla, joilla vaikutuksia arvioidaan syntyvän, että hankkeen jatkosuunnittelussa edelleen perehdyttäisiin sellaisiin lievennyskeinoihin ja mahdollisuuksiin, joilla hanke voidaan toteuttaa siten, että vaikutuksia syntyisi mahdollisimman vähän.

3 Lausunnon tiivistelmä

Selostus hyödyntää laajasti kirjallisuutta, varovaisuusperiaatetta sekä tarkastelee tavanomaista monipuolisemmin yhteisvaikutuksia muun rakentamisen kanssa. Linnuston osalta esitettyjä lievennys- ja kompensatiokeinoja pidetään perusteltuina. Luke katsoo aiheelliseksi, että hankkeen jatkosuunnittelussa edelleen perehdytään mahdollisiin lievennyskeinoihin vaikutusten minimoimiseksi.

Sirpa Thessler

Johtaja

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 21.01.2026 klo 14:08:43.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	12.12.2025 13:06:09 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Varsinais-Suomen ELY-keskus

PL 236

20101 Turku

kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite: VARELY/6659/2023

Metsähallituksen lausunto Pyynevankankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Varsinais-Suomen ELY-keskus on kuuluttanut Merikarvialle sijoittuvan Pyynevankankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus). Hankealueen koko 1400 ha ja se sijoittuu Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle 14 km Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen. Hankkeesta vastaa Ilmatar Merikarvia Oy.

Hankealueelle suunnitellaan eri hankevaihtoehtoissa 8 (VE1) tai 6 (VE2) tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 7–10 MW (puiston kokonaiskapasiteetti noin 56–80 MW). Tuulivoimaloiden suunniteltu napakorkeus on enintään 225 metriä ja voimaloiden kokonaiskorkeus enintään 350 metriä. Sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä arvioidaan kahta vaihtoehtoa, joissa sähkönsiirto toteutetaan joko 1) maakaapelilla Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakallion hankealueen sähköasemalle ja sieltä 110 kV ilmajohdolla Fingrid Oyj:n Arkkukallion sähköasemalle (SVEA), tai 2) maakaapelilla valtatie 8 reunaa pohjoiseen Ilmattaren omalle Riskulan sähköasemalle (SVEB).

Metsähallitus lausuu YVA-ohjelmasta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena. Metsähallitus hallinnoi hankealueen läheisyydessä kiinteistöjä Mankanevan ja Siltanevan suoalueilla sekä Kasalanjokisuussa. Alueet ovat julkisten hallintotehtävien (JHT) taseessa ja niitä hallinnoi Metsähallituksen luontopalvelut. Alueet Kasalanjokisuussa on perustettu luonnonsuojelualueeksi osana Selkämeren kansallispuistoa. Mankaneva kuuluu soidensuojeluohjelman ja Siltaneva soidensuojelun täydennysohjelman (SSTE) kohteisiin. Alueita ei ole perustettu luonnonsuojelualueeksi.

Metsähallitus on tutustunut ympäristövaikutusten arviointiselostukseen (YVA-selostukseen) ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Tuotantoalueen luontovaikutukset sekä vaikutukset valtion luonnonsuojelu- ja suojeluun varattuihin alueisiin

Metsähallituksen hallinnassa oleville alueille ei hankkeessa sijoiteta tuulivoimaloita tai muita niihin liittyviä rakenteita. Lähimmät Metsähallituksen hallinnassa olevat kiinteistöt (484-414-1-172 ja 484-414-1-166) sijoittuvat kaava-alueen eteläpuolella sijaitsevalle Siltanevalle. Kiinteistöt ovat Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (JHT) taseessa suojeluun varattuina alueina ja ne tullaan perustamaan luonnonsuojelualueeksi. Alue on Satakunnan maakuntakaavassa suojelualueena (kaavamerkintä S), eikä alueella saa kaavamääräyksen mukaan toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Lähimmät tuulivoimat (voimalapaikat nro 2 ja 7) sijoittuvat noin 1 km päähän Metsähallituksen hallinnassa olevista kiinteistöistä.

Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Merikarvian kunnan pohjoisosiin harvaanasutulle metsä- ja suoalueelle. Tuotantoalue rajautuu etelässä useita suoalueita kattavaan Rösmosan-Väsynevan-Siltanevan-Saunajärven soidensuojelun täydennysehdotusalueeseen (SSTE), johon myös Metsähallituksen hallinnassa oleva Siltanevan suoalue osaltaan kuuluu. SSTE-kohteen suoalueet kuuluvat lisäksi osittain myös Merikarvian pohjoisosan soiden FINIBA-alueeseen.

Metsähallitus katsoo, että YVA-selostuksessa tunnistetaan hankealueen läheisyyteen sijoittuvien suoalueiden merkitys suo- ja kosteikkolajistolle. Suoalueiden linnustoa on hankkeen luontoselvityksessä (Ramboll Finland, 7.11.2025) myös kartoitettu, mikä mahdollistaa alueiden linnustollisen arvon määrittelyn ja vaikutusten arvioinnin. Myös metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys on tehty pääosin asianmukaisilla menetelmillä. Riekon osalta selvitysraportista ei käy ilmi, onko selvityksessä hyödynnetty ääniatrappia riekkoreviirien paikantamiseksi. Metsähallitus toteaa, että riekkokanta on Satakunnassa nykyisin hyvin harva ja lajin reviirit tästä syystä usein helpoin paikantaa atrapilla. Rösmosan-Väsynevan-Siltanevan-Saunajärven SSTE-alue on viime vuosina kuulunut riekon esiintymisalueeseen. Myös mm. Porin lintutieteellinen yhdistys on Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa tuonut esille riekon esiintymisen alueella.

YVA-selostuksessa (kpl 10.5.2) hankkeen vaikutuksia mm. metson soidinpaikkoihin sekä soiden ja vesistöjen lintulajeihin tarkastellaan ensisijaisesti suhteessa

tuulivoimalapaikkojen etäisyyteen linnustollisesti arvokkaista kohteista. Metsähallitus huomauttaa, että yksittäinen etäisyysmitta ei anna välttämättä kattavaa kuvaa häiriövaikutuksen suuruudesta, jos useita tuulivoimaloita tai muita rakenteita sijoitetaan linnustollisesti arvokkaan kohteen ympäristöön. Molemmissa hankevaihtoehtoissa (VE1, VE2) tuulivoimaloita ja niiden oheisrakenteita (huoltotiet, sähkönsiirtolinjat) esitetään sijoitettavaksi alle kilometrin etäisyydelle linnustollisesti merkittävistä suo- ja kosteikkoalueista. Metsähallitus katsoo, että hankkeen toteuttaminen edellyttää kummassakin vaihtoehdossa laajoja rakennus- ja maanmuokkaustöitä ja hankkeesta aiheutuvat häiriövaikutukset (mm. tuulivoimaloiden melu, ihmistoiminnan lisääntyminen) tulevat todennäköisesti ulottumaan laajasti myös kosteikkoalueille.

YVA-selostuksen (kpl 10.5.4) mukaan hankevaihtoehtoilla (VE1, VE2) arvioidaan olevan suuria tai erittäin suuria vaikutuksia FINIBA-alueeseen, suuria vaikutuksia pöllöihin (VE1, VE2) sekä suuria (VE1) tai kohtalaisia (VE2) vaikutuksia soiden ja vesistöjen linnustoon. Muutoksen suuruus arvioidaan YVA-selostuksessa FINIBA-alueen sekä soiden ja vesistöjen linnuston osalta kohtalaiseksi (VE1) tai vähäiseksi (VE2) sekä pöllöjen osalta kohtalaiseksi (VE1, VE2). Metsähallitus katsoo, että arvioinnin johtopäätös tuulivoimahankkeen suurista vaikutuksista mm. pöllöihin sekä suo- ja kosteikkoalueiden linnustoon on todennäköisesti oikea.

Metsähallitus katsoo, että tuulivoimahanke vaikuttaa voimakkaimmin alueen pesimälinnustoon, johon hankkeen toteuttaminen voi mahdollisten törmäysriskien lisäksi vaikuttaa myös elinympäristömuutosten sekä ihmistoiminnan lisääntymisestä aiheutuvien häiriövaikutusten kautta. Erityisesti jälkimmäisiä vaikutuksia ei ole mahdollista lieventää teknisillä ratkaisuilla tai yksittäisten tuulivoimaloiden poistamisella. Arvioidut hankevaihtoehdot poikkeavat toisistaan ainoastaan kahden tuulivoimalan osalta ja molemmissa vaihtoehdoissa tuulivoimaloiden edellyttämä infrastruktuuri joudutaan ulottamaan koko hankealueelle. Arvioidut vaihtoehdot eivät tästä syystä välttämättä poikkea vaikutuksiltaan niin selkeästi toisistaan, mitä YVA-selostuksessa arvioidaan.

Metsähallitus on Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa (MH 8531/2024, päiväys 19.2.2024) korostanut petolintuihin (erityisesti sääkseen ja merikotkaan) kohdistuvien vaikutusten arviointia. YVA-selostuksen (kpl 10.4) mukaan alueella havaittiin sääksen ja merikotkan ruokailulentoja, mutta lajien pesäpaikkoja ei pystytty paikantamaan. Lähimmäksi hankealuetta sijoittuva sääksen pesäpaikka todettiin hankkeen luontoselvityksessä autioksi. Metsähallitus katsoo, että YVA-selostuksessa esitetty arvio kohtalaisista vaikutuksista päiväpetolintuihin on

todennäköisesti oikea. Metsähallitus kuitenkin huomauttaa, että suunniteltu hankealue sijoittuu hyvin lähelle Pohjanlahden rantaviivaa ja erityisesti merikotkia liikkuu alueella tästä syystä säännöllisesti. Suunniteltu tuulivoimahanke voi siten lisätä erityisesti merikotkan törmäysriskiä alueella. Tiedossa olevat merikotkan pesäpuut sijoittuvat sen verran etäälle suunnitelluista tuulivoimaloista, ettei hankkeella ole Metsähallituksen näkemyksen mukaan todennäköisesti merkittävää vaikutusta niihin.

Ulkoisen sähkönsiirron luontovaikutukset sekä vaikutukset valtion luonnonsuojelu- ja suojeluun varattuihin alueisiin

Kummankaan hankkeessa tarkastellun sähkönsiirtovaihtoehdon (SVEA, SVEB) välittömään läheisyyteen ei sijoitu Metsähallituksen hallinnassa olevia suojelu- tai suojeluun varattuja alueita. Tästä syystä hankkeella on vain vähäisiä vaikutuksia em. alueisiin.

Metsähallitus katsoo, että vaihtoehdon SVEA vaikutukset ovat todennäköisesti merkittävästi vaihtoehtoa SVEB suurempia, koska sähkönsiirto toteutetaan vaihtoehdossa 14 km pitkällä ilmajohdolla. Ilmajohdon toteuttaminen tulee osaltaan lisäämään pirstova vaikutusta erityisesti Kristiinankaupungin eteläosien metsä- ja suoluontoon. Vaihtoehto SVEB toteutetaan sen sijaan olemassa olevien teiden varten toteutettavalla maakaapelilla, minkä vuoksi sähkönsiirron toteuttamisesta aiheutuvat jäävät tässä vaihtoehdossa YVA-selostuksessa arvioidun mukaisesti todennäköisesti vähäisiksi.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 12.12.20225

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (ELY-keskus)
PL 236
20101 Turku

Länsirannikon ympäristöyksikön lausunto Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Merikarvia

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa Länsirannikon ympäristöyksikölle mahdollisuuden antaa lausuntoa Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta: VARELY/6659/2023.

Lausunto tulee antaa 31.12.2025 mennessä ja annetaan virkamieslausuntona.

Lausunto

On olennaista, että toiminta suunnitellaan ja hoidetaan hyvin, niin että kaikenlaiset negatiiviset vaikutukset asutukseen, maisemaan, virkistykseen, ympäristöön ja luontoon minimoidaan.

Tuulivoimalat pitäisi sijoittaa niin että ympäristöministeriön raja-arvot eivät ylity lähimmässä asutuksessa. Suunniteltu tuulivoimapuisto sijoittuu lähelle Kristiinankaupungin rajaa pohjoisessa. Kristiinankaupungin puolella on asutusta lähellä rajaa. Eteläisillä tuulilla voi syntyä meluongelmia/valituksia ja niiden valvonta voi olla haasteellista, jos ongelmat ovat toisella puolella kuntarajaa.

Välkettä ei saisi esiintyä asutusten kohdalla enemmän kun 8h/vuosi.

Viran puolesta

Jens Hannus
Ympäristö- ja terveystarkastaja, puh: 044 727 1202

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisellä allekirjoituksella. Allekirjoitus voidaan todentaa kunnan asiahallintajärjestelmässä.

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

20.1.2026

Lupa- ja valvontavirasto
Erika Liesegang

20.11.2025 saapunut lausuntopyyntö

Lausunto YVA-selostuksesta, Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahanke, Merikarvia

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee enintään 8 tuulivoimalan rakentamista Pyynevankankaan alueelle. Hankealue sijoittuu lähelle Kristiinankaupungin kuntarajaa ja Pohjanmaan maakuntarajaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä, ja yksittäisen lavan pituus enintään 125 metriä. Sähkön siirto suuntautuu joko Kultakallioiden tuulivoimahankeeseen sähköaseman kautta Fingridin Isojoen Arkkukallion asemalle 14 km ilmajohtona tai Ilmattaren Kristiinankaupungin Riskulan asemalle 9,5 km maakaapelina.

Pohjanmaan elinvoimakeskuksen lausunto, liikenneosasto

Erikoiskuljetusreitit on esitetty selostuksessa kartalla, mutta liikenteellistä saavutettavuusselvitystä ei ole tehty. Vaikutukset on arvioitu aiempien tuulivoimahankeiden saavutettavuusselvitysten pohjalta. Huomautamme uudestaan, että maantieverkolla ei ole kuljetettu 125 metriä pitkiä siipiä, joten niiden kuljetusedellytykset olisi tarpeellista tutkia tarkasti. Käytännössä tämä tarkoittaisi siltojen, geometrioiden ja liittymien läpikäyntiä satamasta tai satamista hankealueelle. 125 metrisen siiven kuljetus pyyhkäisyalueen voi vaatia esimerkiksi liittymiin muutoksia, joita ei ole taloudellisesti järkevää toteuttaa. Kuljetusselvityksen ja liikenteellisten vaikutusten arvioinnin tekemisessä kannattaa hyödyntää Tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta (ELY-keskuksen raportteja 10/2023) -selvitystä.

Hankkeen kuljetuksia ei välttämättä toteuteta Pohjanmaan elinvoimakeskuksen tiestön kautta. Nostamme esiin huomioita yleisesti liikenteen näkökulmasta.

Aluehallintovirastouudistuksen myötä 1.1.2026 alkaen aiemmin Pirkanmaan ELY-keskuksesta haettavat luvat haetaan Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta. Selostuksen liittymälupia koskevassa kappaleessa on virheellisesti viitattu myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen. Valtatien 8 osalta liittymäluvan käsittelee Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto.

20.1.2026

Hanketoimijan on syytä huomioida, että mikäli maantieverkkoa tai liittymiä joudutaan parantamaan tuulivoimalan kuljetusten perillepääsyä varten, tulee hanketoimijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Pohjanmaan maakunnan osalta Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosastoon ja Satakunnan maakunnan osalta Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastoon. (Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus vastaa tienpidon suunnittelun tehtävistä Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.) Maantien parantamistoimet saattavat edellyttää suunnittelu- ja toteuttamissopimuksen laatimista elinvoimakeskuksen kanssa. Elinvoimakeskus huomauttaa, ettei sillä kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua parantamistoimenpiteiden kustannuksiin.

Hanketoimijan tulee huomioida, että tieverkon kunnosta tulee huolehtia myös tuulivoimalan rakennustöiden valmistuttua siten, että tieverkolle tehdyt väliaikaiset toimenpiteet tulevat korjatuksi ja kuljetusten mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle korjataan viiveettä. Tämä on erityisen tärkeää liikenneturvallisuuden turvaamiseksi tieverkolla.

Sähkönsiirron osalta tulee huomioida Väyläviraston ohje Sähkö- ja telejohdot ja maantiet (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) sekä Väyläviraston Määräys johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Sähkönsiirrosta tulisi pyrkiä hyödyntämään olemassa olevia voimalinjoja sekä johtokäytäviä. Uudet sähkönsiirtoyhteydet saattavat hankaloittaa maantieverkon kehittämistä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.

Liikennejärjestelmäasiantuntija

Roosamari Leppälä

Tämä asiakirja POH/70/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POH/70/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelevä ratkaisija Leppälä Roosamari 20.01.2026 14:28

kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö, VARELY/6659/2023

Lausunto Pyynevakankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta, Merikarvia

Tausta

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Merikarvian Pyynevakankaan alueelle. Alue sijoittuu noin 14 kilometriä Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen ja rajautuu Pohjanmaan maakuntarajaan. Hankealueen laajuus on noin 1400 ha.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa:

- Vaihtoehto 0 (VE0): Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto 1 (VE1): alueelle rakennetaan 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.
- Vaihtoehto 2 (VE2): alueelle rakennetaan 6 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.

Tuulivoimaloiden yksikköteho on 7–10 MW ja tornin korkeus enintään 225 metriä ja roottorin halkaisija enintään 250 metriä. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä.

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa, SVEA ja SVEB. Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko alueen koillispuolella sijaitsevalla Fingrid Oyj:n Isojoen Arkkukallion sähköasemalla tai vaihtoehtoisesti hankealueen koillispuolella sijaitsevalla Ilmataren omalla Riskulan sähköasemalla. Hankkeen sähkönsiirtoa suunnitellaan yhdessä Ilmatar Merikarvia Oy:n viereisen Kultakallioiden tuulivoimahankkeen kanssa.

Mikäli molemmat hankkeet toteutuvat, sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan maakaapeleilla Kultakallioiden hankealueen sisäiselle sähköasemalle, josta jatkettaisiin 110 kV:n ilmajohdolla Fingridin uudelle Arkkukallion sähköasemalle (SVEA). Mikäli viereinen Kultakallioiden hanke ei toteudu, sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan maakaapelilla hankealueen itäpuolelta valtatie 8 reunaan pohjoiseen Riskulan sähköasemalle (SVEB).

Lausunto

Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Pyynevakankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Pyynevakankaan tuulivoimahanke sijaitsee Satakunnan maakunnassa, mutta sen vaikutusalue ulottuu myös Pohjanmaan puolelle. Pohjanmaan alueella on voimassa Pohjanmaan maakuntakaava 2050, joka tuli voimaan 2.7.2025 alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti. YVA-selostuk-

sessä on selkeästi esitetty hankealueen lähiympäristöön osoitetut kaavamerkinnot. Pohjanmaan liitto haluaa lisäksi tuoda esiin koko maakuntaa koskevat yleiset suunnittelumääräykset ja -suositukset, jotka koskevat muun muassa energiantuotantoa, -siirtoa ja -varastointia.

Ympäristövaikutusten arvioinnin tulosten perusteella hankkeella on vaikutuksia, jotka ulottuvat Pohjanmaan maakunnan alueelle. Erityisesti maisemavaikutukset, yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen korostuvat maakuntarajan läheisyydessä. Näihin vaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota kaavoituksen jatkovaiheissa, ja haitallisia vaikutuksia tulee mahdollisuuksien mukaan ehkäistä ja lieventää jatkosuunnittelussa.

Pohjanmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND – POHJANMAAN LIITTO

Ann Holm
aluesuunnittelujohtaja

Marika Häggblom
aluesuunnittelija

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Viite: Lausuntopyyntönnö 19.11.2025, dnr VARELY/6659/2023

LAUSUNTO ILMATAR MERIKARVIA OY:N PYYNEVANKANKAAN TUULIVOIMA-HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää 19.11.2025 Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Merikarvia (YVA-selostus).

Alue sijoittuu Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle rajautuen Kristiinankaupungin kuntarajaan ja Pohjanmaan maakuntarajaan. Hankealueen laajuus on noin 1400 ha. Samanaikaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kanssa laaditaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa.

Hankealueelle suunnitellaan enintään 8 tuulivoimalaa. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on korkeintaan 225 metriä ja lavan pituus korkeintaan 125 metriä, kokonaiskorkeuden ollessa tällöin korkeintaan 350 metriä. Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko alueen koillispuolella sijaitsevalla Fingrid Oyj:n Isojoen Arkkukallion sähköasemalla tai vaihtoehtoisesti hankealueen koillispuolella sijaitsevalla Ilmattaren omalla Riskulan sähköasemalla.

Lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009) Pohjanmaan puolella ovat noin 5–7 kilometriä luoteeseen lähimmistä suunnitelluista voimaloista sijaitseva Siipyyn kylä ja Kiilin kalasatama sekä noin 7 kilometriä länteen sijaitseva Yttergrundin majakka- ja luotsiyhdyskunta.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen johtopäätöksiä

Näkymäalueanalyysin ja havainnekuvien mukaan hankkeen vaikutus arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriympäristöihin on arvioitu kokonaisuudessaan vähäiseksi kielteiseksi. Voimalat näkyvät valtakunnallisesti merkittävän Yttergrundin majakan torniin, mutta eivät suojaamaan majakan pihapiiriin. Tuulivoimaloiden valot näkyvät pimeään aikaan merelle majakan takaa. Rannikon tuntumaan rakennetut tuulivoimalat ovat jo muuttaneet majakoiden asemaa maamerkkinä. Vaikutukset Yttergrundin valtakunnallisesti merkittävään majakka- ja luotsiyhteiskuntaan on arvioitu kokonaisuudessaan kohtalaisiksi kielteiseksi.

Tuulivoimarakentamisen aiheuttama muutos välittömässä lähiympäristössä on suuri. Lentoestevalot tuovat uuden valolähteen muuten pimeälle alueelle. Maisemallinen vaikutus lähiympäristön asutus- ja luonnonmaisemaan on suuri kielteinen ja vapaa-ajanmaisemiin kohtalainen kielteinen. Suurimmat vaikutukset kohdistuvat Storsjön kylään, Storsjöträsketin järvimaisemaan ja Kallträskin kylään sekä läheisille luonnontilaisille suoalueille. Vaihtoehdossa VE1 (8 voimalaa) vaikutuksen lähialueen luonto-, asutus- ja vapaa-ajan maisemaan arvioidaan olevan suuri kielteinen ja vaihtoehdossa VE2 (6 voimalaa) kohtalainen kielteinen.

Merkittävimmät keinot tuulivoimaloiden maisemallisten vaikutusten lieventämiseen ovat voimaloiden määrän vähentäminen ja kokonaiskorkeuden laskeminen. Myös tuulivoimaloiden sijoittelulla suhteessa toisiinsa on merkitystä.

Vaihtoehtoista VE1 ja VE2 aiheutuvat maisemavaikutukset ovat pääosin samankaltaiset. Suurimmat erot kohdistuvat Kallträskin ja Storsjön kyliin sekä Storsjöträsketille, jotka sijaitsevat lähimpänä suunniteltuja voimaloita. Vaihtoehdossa VE1 pohjoisimmat voimalat lisäävät vaikutuksia näillä alueilla.

Hankkeen merkittävimmät yhteisvaikutukset muiden tuulivoima-alueiden kanssa kohdistuvat myös Storsjöträsketin selälle, jonne voi näkyä osia yli sadasta voimalasta. Lähimmät voimalat sijaitsevat Västervikin kahdella tuotantoalueella ja Pyynevankankaalla noin kolmen kilometrin etäisyydellä. Voimaloilla on suuri kielteinen vaikutus erämaisen järven maisemaan myös pimeään aikaan. Siipyyn kirkonkylälle saattaa avautua yhteisiä näkymäalueita sekä Pyynevankankaan että läheisiltä Västervikin tuotantoalueilta. Vaikutus arvioidaan korkeintaan kohtalaiseksi kielteiseksi.

Pyynevankankaan voimalat ovat lähialueen tuotantoalueista lähimpänä Yttergrundin majakkaa sijaiten lännestä katsottuna suoraan majakan takana. Rannikon tuntumassa on jo useita tuulivoimatuotantoalueita, ja Pyynevankankaan voimalat täyttävät toistaiseksi tyhjänä säilyneen välin Merikarvian ja Kristiinankaupungin rajalla. Yttergrundin majakkaan kohdistuvien vaikutusten arvioidaan olevan kohtalainen kielteinen.

Pohjanmaan alueellisen vastuumuseonmuseon kannanotto

Tuulivoimahankkeella on ylimaakunnallisia maisemallisia vaikutuksia, Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo ottaa kantaa tuulivoimahankkeen Pohjanmaan maakunnan puolelle kohdistuviin vaikutuksiin.

Hankkeen suurimmat vaikutukset kohdistuvat Kallträskin ja Storsjön kyliin sekä Storsjöträsketille. Myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa kohdistuvat samalle alueelle. Kohtalaisen kielteisiä vaikutuksia kohdistuu myös Yttergrundin majakan RKY-alueelle, varsinkin pimeässä.

Museo katsoo, että Pyynevankankaan tuulivoimahankkeesta kohdistuu varteenotettavia kielteisiä vaikutuksia Pohjanmaan maakunnan alueelle. Vaikutusten lieventämiseksi tulisi ainakin poistaa vaihtoehto VE1:n kaksi pohjoisinta tuulivoimalaa sekä huomattavasti madaltaa voimaloiden napa- ja maksimikorkeuksia kuten YVA-selostuksessa ehdotetaan. Sähkönsiirron osalta museolla ei ole huomautettavaa.

Vaasa 20.1.2026

Annika Harjula-Eriksson
Rakennustutkija

Tiedoksi: Museovirasto

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite

VARELY/6659/2023

Aihe

**Merikarvia, Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen
ympäristövaikutusten arviointiselostus**

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta. Tuulivoimapuistoa suunnitellaan rakennettavaksi Merikarvian Pyynevankankaan alueelle Kasalan ja Kallträskin kylien rajalle noin 14 km Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen.

Hankealueen laajuus on noin 1400 ha ja se rajautuu pohjoisosastaan Kristiinankaupungin kuntarajaan. Samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa tuulivoimala-alueelle laaditaan osayleiskaavaa. Myös lähistölle sijoittuvasta Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakallioiden tuulivoimahankkeesta on samanaikaisesti käynnissä YVA-menettely. YVA-ohjelmassa tarkastellaan voimaloille kolmea eri toteuttamisvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 0 (VE0) tuulivoimaloita ei toteuteta. Vaihtoehdossa 1 (VE1) Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Vaihtoehdossa 2 (VE2) vastaavan kokoisia ja tehoisia tuulivoimaloita rakennetaan enintään 6 kappaletta.

Tuulivoimaloiden yksikköteho on 7–10 MW ja kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä. Sähkönsiirtoa suunnitellaan yhdessä viereisen Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakallioiden tuulivoimahankkeen kanssa ja tarkasteltavana on kaksi vaihtoehtoa. Mikäli molemmat voimalahankkeet toteutuvat, sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla Kultakallion hankealueen sähköasemalle ja sieltä 110 kV ilmajohtolla Fingridin Arkkukallion sähköasemalle Isojoelle (SVEA). Mikäli Kultakallioiden hanke ei toteudu, sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla valtatie 8 reunassa Riskulan sähköasemalle Kristiinankaupungissa (SVEB).

Satakunnan Museo näki aiemmassa lausunnossaan, että hankkeen vaikutusten arvioinnin kannalta tärkeän havainnemateriaalin kattavuuteen ja laatuun tulee kiinnittää huomiota suhteessa vaikutusalueella sijaitseviin kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin sekä asutukseen nähden. Tämä koskee sekä voimaloita että sähkönsiirtoa. Kaavailtujen voimaloiden suuren koon vuoksi on kiinnitettävä huomiota myös kaukonäkyymiin sekä yhteisvaikutuksiin muiden hankkeiden kanssa. Lisäksi lausunnossa todettiin, että YVA-ohjelman mukaan hankealueilla on jo toteutettu arkeologinen inventointi. Inventoinnin tuloksia ei kuitenkaan ollut vielä

esitetty eikä inventointiraporttia ole toimitettu Satakunnan Museoon. Satakunnan Museo pyysi toimittamaan raportin museolle.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo ottaa lausunnossaan kantaa suunnitellun arvioinnin ja selvitysten riittävyyteen kulttuuriympäristö- ja maisemavaikutusten sekä muinaisjäännösten osalta Satakunnassa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueella on toteutettu arkeologinen inventointi syksyllä 2023 (Mikroliitti Oy). Inventointi käsitti myös vaihtoehtoisen sähkönsiirtoreitin SVEB. Sähkönsiirtoreitti SVEA on inventoitu vuonna 2022 (Ahlman Group Oy) osana Merikarvian Korpi-Matti – Isojen Arkkukallio 110 kV voimajohtohanketta. Inventointien ulkopuolelle on kuitenkin jäänyt se osa voimajohtoreittiä, joka poikkeaa Korpi-Matin hankkeen reitistä.

Satakunnan Museon näkemyksen mukaan hankkeen vaikutuksia muinaisjäännöksiin on arvioitu kattavasti. Satakunnan maakunnan alueella vaikutukset jäävät vähäisiksi, vaikka maisemallisia vaikutuksia saattaa Heikintalon röykkiön ympäristöön uudistushakkuiden yhteydessä tulla. Inventointien ulkopuolelle jäänyt voimajohtoreitti on verrattain lyhyt ja museo yhtyy selostuksessa esitettyyn näkemykseen, että todennäköisyys muinaisjäännösten esiintymiseen reitin vaikutusalueella on pieni.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo toteaa, että YVA-ohjelmassa on huomioitu kattavasti alueen kulttuuriympäristöt. Alue on metsäistä, ja näkymäanalyysin ja havainnekuvien perusteella lähellä sijaitseville, maakunnallisesti merkittävälle Kasalan ja Riispyyn kyläalueille tuulivoimalat eivät näy merkittävästi.

Museon näkemyksen mukaan hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 vaikutukset eivät poikkeaa toisistaan. Molemmissa alueen länsipuolelle on sijoitettuna voimaloita, jotka tulevat lähelle arvokkaita kulttuuriympäristö- ja maisema-alueita.

Hankealueelta Selkämeren kansallispuistoon etäisyyttä on 18 kilometriä, joka on arviointiselostuksessa (s.241) todettu olevan nk. välivaikutusalue. Näkymäalueanalyysin mukaan voimalat näkyvät laajimmin merelle.

Havainnekuivissa ei kuitenkaan ollut huomioitu merialueita. Museon näkemyksen mukaan myös näkymä kansallispuistoon tulee ottaa havainnekuivissa huomioon.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo
Merikarvian kunta/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

viite: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntopyyntö VARELY/6659/2023

LAUSUNTO ILMATAR MERIKARVIA OY:N MERIKARVIAN PYYNEVANKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Hanke

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Merikarvian Pyynevankankaan alueelle. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat rakennus- ja huoltotiet sekä liittynät alueen sähköverkkoon. Alue sijoittuu noin 14 kilometriä Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen, Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle rajautuen Kristiinankaupungin kuntarajaan ja samalla Pohjanmaan maakuntarajaan. Hankealueen laajuus on noin 1400 ha.

Hankealueelle suunnitellaan enintään 8 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden yksikköteho on alustavasti 7–10 MW eli puiston kokonaiskapasiteetti olisi noin 56–80 MW. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on korkeintaan 225 metriä ja lavan pituus korkeintaan 125 metriä, kokonaiskorkeuden ollessa tällöin korkeintaan 350 metriä.

Samanaikaisesti hankkeen kanssa on meneillään lähialueelle sijoittuvan Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakalliot tuulivoimahankkeen YVA-menettely.

Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko alueen koillispuolella sijaitsevalla Fingridin uudella Isojoen Arkkukallion sähköasemalla tai vaihtoehtoisesti hankealueen luoteispuolella sijaitsevalla Ilmattaren omalla Riskulan sähköasemalla.

YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimaloiden määrän osalta kahta eri vaihtoehtoa (VE1 ja VE2).

- Vaihtoehto 0 (VE0): Hanketta ei toteuteta. Vaihtoehto toimii arvioinnissa vertailuvaihtoehtona, jossa vastaava sähkömäärä tuotetaan jossain muualla joillain muilla sähköntuotantomenetelmillä.
- Vaihtoehto 1 (VE1): Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.
- Vaihtoehto 2 (VE2): Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.

Maakuntakaavatilanne

Ympäristöministeriö on vahvistanut **Satakunnan maakuntakaavan** 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 13.12.2013. Ympäristöministeriö on vahvistanut kaavan 3.12.2014 ja kaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 6.5.2016. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 osoitetaan maakunnallisesti merkittävät mantereella sijaitsevat tuulivoimatuotannon alueet.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.5.2019 ja se on saanut lainvoiman 1.7.2019. Vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö, kauppa, maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tultua voimaan kumoutuvat samalla Satakunnan maakuntakaavan vastaavat merkinnät ja määräykset.

Kaikki Satakunnan maakuntakaavoihin liittyvät asiakirjat, kuten mm. merkinnät ja määräykset ovat saatavilla Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa <https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/>

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti vuoden 2021 lopussa käynnistää **Satakunnan maakuntakaavan 2050** laatimisen. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonaisuusmaakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella. Kaavaprosessin etenemistä voi seurata Satakuntaliiton verkkosivuilla osoitteessa: [Vireillä olevat maakuntakaavat | Satakunta.fi](https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/)

Satakuntaliitto toteaa kannanottoon seuraavaa:

Satakuntaliitto kiinnittää Ilmatar Merikarvia Oy:n suunnitteleman Pyynevan kankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostusta arvioidessaan huomiota erityisesti siihen, kuinka hankkeen vaikutuksia on arvioitu suhteessa Satakunnan maakuntakaavoihin.

Pyynevan kankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kuvattu voimassa olevien Satakunnan maakuntakaavojen sekä vireillä olevan Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksen merkintöjä ja määräyksiä hankealueella ja sen läheisyydessä. Arviointiselostuksessa ei ole huomioitu koko maakuntakaava-alueen koskevaa vesien tila-suunnittelumääräystä. Hankkeen toteuttaminen edellyttää maanrakennustoimia liittyen muun muassa voimaloiden perustuksiin ja nostoalueisiin sekä teiden rakentamiseen ja parantamiseen ja näistä toimista saattaa aiheutua vesistökuormitusta. Satakunnan maakuntakaavan vesien tila-suunnittelumääräys tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa.

Määräyksen mukaan koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Satakunnan maakuntakaavassa on osoitettu Satakunnan rannikkoseudulle matkailun kehittämisvyöhyke (mv-3). Merkinnällä osoitetaan merkittävät luontomatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet, joihin kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen

sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita. Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen alue sijaitsee matkailun kehittämisvyöhykkeen läheisyydessä. Merkintä on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa.

Arviointiselostuksessa hankkeen vaikutukset matkailuun on arvioitu vähäisiksi. Kuitenkin selostuksessa on todettu kyliä jäävän tuulivoima-alueiden väliin, linnusto-, luonto- ja maisemavaikutukset on todettu suuriksi, FINIBA-alueen kohdalla jopa erittäin suuriksi (VE1), ja hankkeella on todettu olevan vaikutusta myös muun muassa elinoloihin ja viihtyvyyteen ja virkistykseen. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan arviot ovat ristiriitaisia. Luontoarvoilla, luonnonrauhalla, maisemalla, tuulivoimaloiden läheisyydellä, viihtyvyydellä ja yleisillä virkistysmahdollisuuksilla on merkittävä vaikutus matkailun vetovoimatekijöinä. Alueen matkailullinen kehittäminen perustuu vahvasti luontomatkailuun, jolloin linnuston, luonnon virkistyskäytön ja luonnonmaisemien näkökulma korostuu matkailun yritystoiminnan ohella. Matkailun edellytykset tukevat myös paikallista yleistä virkistyskäyttöä.

Selostusta tulee täydentää matkailuun ja Satakunnan maakuntakaavan matkailun kehittämisvyöhykkeeseen kohdistuvien vaikutusten ja yhteisvaikutusten arvioinnin osalta. Lisäksi on hyvä huomioda, että matkailun ja virkistyksen osalta YVA-selostuksessa ei ole tunnistettu kansainvälistä EuroVelo10 -pyörämatkailureittiä, joka kulkee hankealueen kohdalla Pohjalahden rantatietä pitkin.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 on käsitelty tuulivoimatuotantoa. Tavoitteena on, että Satakunnan tuulivoimatuotanto kohdistuu erityisesti vaihemaakuntakaavassa vahvistetuille alueille. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 vireillä olevaa Pyynevankankaan hankealuetta ei ole osoitettu tuulivoimaloiden alueena.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 on tuulivoimatuotantoa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa: "Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita suunnitellessa tulee huolehtia riittävästä etäisyydestä ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitettuihin, kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeisiin alueisiin, kansainvälisesti ja valtakunnallisesti arvokkaisiin lintualueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeisiin alueisiin, virkistysalueisiin sekä melutasoltaan hiljaisiin alueisiin. Tuulivoimatuotannon alueiden tai yksittäisten tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee varmistaa riittävät melu-, valo- ja välkevaikutusten etäisyydet vakituiseen ja loma-asutukseen. Tuulivoimatuotannon alueita tai yksittäisiä tuulivoimaloita suunniteltaessa on otettava huomioon eri hankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti maisemaan ja linnustoon sekä ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen. Suunnittelussa erityistä huomiota tulee kiinnittää tuulivoimatuotannon linnustoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin Selkämeren rannikovyöhykkeellä, lähinnä valtatie 8 länsipuolella."

Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen merkittävimiksi vaikutuksiksi ja yhteisvaikutuksiksi on arviointiselostuksessa tunnistettu luontovaikutukset ja niistä erityisesti vaikutukset linnustoon, vaikutukset maisemaan sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Hankkeen sähkönsiirron vaikutukset kohdistuvat lintujen sijaan vahvemmin muuhun eliöstöön sekä SVEA-vaihtoehdon osalta arkeologiseen kulttuuriperintöön ja elinkeinoihin.

YVA-selostuksen mukaan Pyynevankankaan tuulivoimahanke ei ole ristiriidassa maakuntakaavoituksen kanssa. Selostuksen mukaan *"Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ei*

katsota olevan merkitykseltään seudullinen, eikä hankkeen toteuttaminen edellytä alueen osoittamista maakuntakaavassa.”

Satakuntaliitto ei voi yhtyä YVA-selostuksen päätelmään maakuntakaavan mukaisuudesta. Maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoimatuotannon alueiksi Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 on määritelty 8-10 voimalan alueet. Maakuntakaavan mukaisuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon hankkeen koon ja tuulivoimaloiden korkeuden lisäksi myös alueen herkkyys ja vaikutukset sekä yhteisvaikutukset alueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Satakuntaliitto on tarkastellut vaihemaakuntakaavan 2 laadinnan aikana Pyynevan kankaan tuulivoimahankkeen kanssa samalle alueelle sijoittuneen ns. Halssin alueen soveltuvuutta tuulivoiman tuotantoon. Tuolloin todettiin, ettei käytettävissä olevan tiedon perusteella ko. aluetta (ns. Halssin alue) voi ottaa huomioon vaihemaakuntakaavan 2 suunnittelussa ja osoittaa tuulivoimaloiden alueena, koska alueella on sellaisia arvoja (mm. linnusto), joihin saattaa kohdistua haitallisia yhteisvaikutuksia.

Maakuntakaavatasoiset selvitykset tarkentuvat YVA- ja yleiskaavaprosesseissa. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan alueen tunnistettuihin herkkyystekijöihin kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia ei ole YVA-menettelyn tarkemmissa selvityksissä voitu sulkea pois, vaan päinvastoin YVA-menettelyn yhteydessä on tunnistettu erittäin suuria ja suuria vaikutuksia herkkyystekijöihin kuten lintuihin ja maisemaan.

Ottaen huomioon hankkeen ja voimaloiden koon, herkkyystekijät ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 tuulivoimatuotantoa koskevat suunnittelumääräykset, jotka korostavat muun muassa linnustoon ja maisemaan kohdistuvien vaikutusten erityistä huomioimista rannikkoalueella, ei Pyynevan kankaan tuulivoimahanketta voida pitää Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 mukaisena.

Hankevaihtoehto VE1 sisältää kahdeksan voimalaa. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotannon alueiksi on määritelty 8-10 voimalan alueet. Hankevaihtoehtoon VE2 sisältyy kuusi voimalaa. YVA-selostuksen taulukkoon 29-1 (s. 418) on koottu hankevaihtoehtojen vaikutuksia. Vaikutukset ovat vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 hyvin samankaltaisia ja molemmilla vaihtoehdoilla on merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Myöskään yhteisvaikutusten näkökulmasta vaihtoehdoilla ei ole juurikaan eroa. Herkkyystekijät, vaihtoehtojen samankaltaiset vaikutukset ja voimaloiden koko huomioiden ei voida yksiselitteisesti todeta, että hankevaihtoehto VE2 ei olisi maakunnallisesti merkittävä.

Hankealuetta ei ole tunnistettu maakunnallisesti merkittävänä potentiaalisena tuulivoimaloiden alueena myöskään Satakunnan tuulivoimaselvityksessä 2022, joka on laadittu Satakunnan maakuntakaavan 2050 taustaselvitykseksi. Voimalakoon kasvamisen vuoksi vuoden 2022 selvityksessä maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotannon rajaksi on määritetty 7-9 voimalaa.

Kun tarkastellaan Satakunnan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan rajaseutua ja sille sijoittuvia toteutuneita ja vireillä olevia hankkeita laajempänä kokonaisuutena, hankkeiden haitalliset yhteisvaikutukset ovat merkittävät. On kuitenkin vaikea todentaa, minkä hankkeen kohdalla merkittävien yhteisvaikutusten kynnyks ylittyy, kun hankkeiden toteutuminen ja toteutumisjärjestys on epävarmaa. Tämä korostaa selkeyden ja perustelujen tärkeyttä yhteisvaikutusten arvioinnissa. Kaikista yhteisvaikutuksista tulisi muodostaa selkeät päätelmät ja laatia yhteenvedotaulukko tai muu selkeä koonti samaan tapaan kuin hankkeen vaikutuksista on laadittu.

Satakunnan viherrakenneselvitys 2021 on hyvä huomioida myös hankkeen jatkosuunnittelussa.

SATAKUNTALIITTO

Liite: Ote Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Tiedoksi: Satakunnan Museo, Merikarvian kunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi

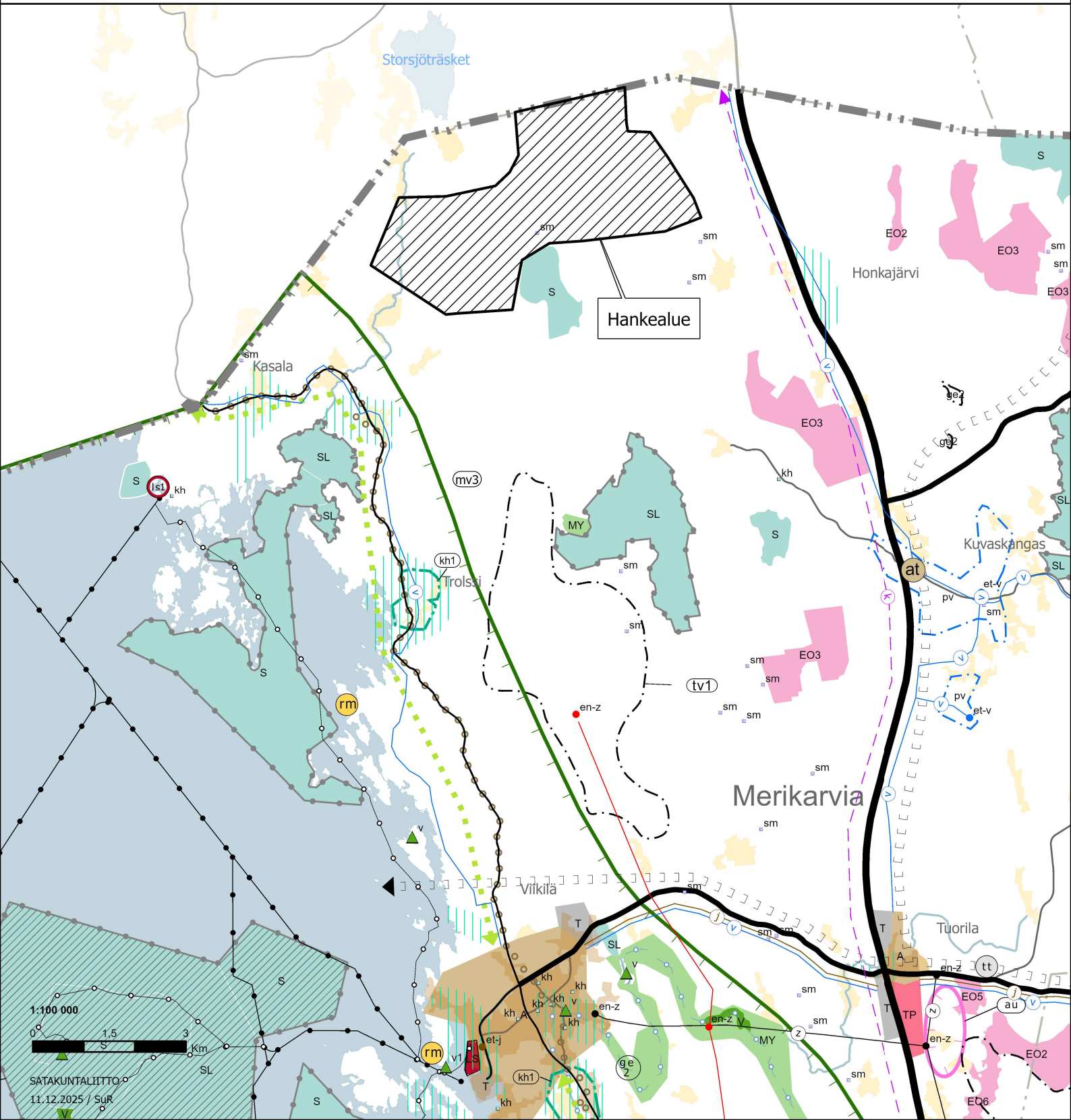
Satakunnan maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä

Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistama Satakunnan maakuntakaava
(N:o YM1/5222/2010, KHO 13.3.2013)

Ympäristöministeriön 3.12.2014 vahvistama Satakunnan vaihemaakuntakaava 1
(N:o YM7/5222/2013, KHO 6.5.2016)

Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä
Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

 Lausunnolla olevan Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen alue

20.1.2026

Viite VARELY/6659/2023, lausuntopyyntö 19.11.2025

Asia MERIKARVIA, Ilmatar Merikarvia Oy:n tuulivoimahanke

Varsinais-Suomen ELY keskukselta on 19.11.2025 saapunut Seinäjoen museoille lausuntopyyntö koskien Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostusta. Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee enintään 8 tuulivoimalan rakentamista Merikarvian Pyynevankankaan alueelle. Etelä-Pohjanmaan maakunnan rajaan on hankealueelta noin 8 kilometriä ja Isojoen keskustaajamaan noin 25 kilometriä. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 7-10 MW, tornin korkeus enintään 225 metriä ja roottorin halkaisija enintään 250 metriä. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä. Lisäksi tarkastelussa on vertailuna vaihtoehto, jossa hanke jätetään toteuttamatta (vaihtoehto VE0).

- **Vaihtoehdossa 0 (VE0)** Pyynevankankaan alueelle suunniteltuja tuulivoimaloita ja niiden liityntää kantaverkkoon ei toteuteta.
- **Vaihtoehdossa VE1** Pyynevankankaan alueelle rakennetaan 8 tuulivoimalan tuulivoimalapuisto.
- **Vaihtoehdossa VE2** Pyynevankankaan alueelle rakennetaan 6 tuulivoimalan tuulivoimalapuisto.
- Sähkönsiirron **vaihtoehdossa SVEA** Arkkukallion sähköasemalle suunnitellun ilmajohdon pituus on noin 14 kilometriä (hankealueen viereisen Kultakallioiden hankkeen sähköasemalta), josta noin 8 kilometrin matkan ilmajohto kulkee suunnitellun Korpi-Matin tuulivoimahankkeen 110 kV voimajohdon rinnalla ja noin 4 kilometrin matkan Fingrid Oyj:n nykyisen 400 kV voimajohdon rinnalla. Pyynevankankaan hankealueelta Kultakallioiden hankkeen sähköasemalle suunnitellun maakaapelireitin pituus on yhteensä noin 7,5 kilometriä.

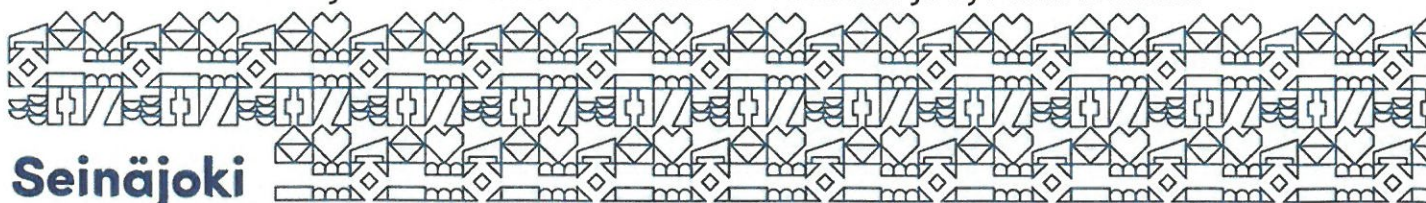
- Sähkönsiirron **vaihtoehdossa SVEB** Riskulan sähköasemalle suunnitellun maakaapelireitin pituus on noin 9,5 kilometriä, josta noin 3,5 kilometrin matkan maakaapeli kulkee Halssintien reunaa pitkin ja noin 6 kilometrin matkan valtatie 8 itäreunaa pitkin.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankkeen arvioidut vaikutukset Etelä-Pohjanmaan arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät YVA-selostuksessa esitettyyn sähkönsiirron vaihtoehtoon SVEA, jossa sähkönsiirto toteutettaisiin Isojoen Arkkukallion sähköasemalle kulkevalla ilmajohtodella. Museo pitää hyvänä, että YVA-ohjelmassa esiteltyä ilmajohtoreittiä on muutettu niin, ettei reitti kulje Isojoen esihistoriallisten röykkiöiden läheltä. Vaikutusten arviointia varten on laadittu arkeologisia selvityksiä ja vaikutusten arvioinnin tulokset on esitetty selkeästi YVA-selostuksessa (kohta 15). Sähkönsiirron vaihtoehdolla SVEA olisi arvion mukaan suuri kielteinen vaikutus kiinteään muinaisjäännökseen Heikijärvi (historiallisen ajan tervanpolttopaikka, tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000045786). Kokonaan muiden maakuntien puolelle sijoittuvalla sähkönsiirron vaihtoehdolla SVEB (maakaapeli Riskulan sähköasemalle) ei luonnollisesti olisi suoraa vaikutusta Etelä-Pohjanmaan maakunnassa sijaitseviin arkeologisiin kohteisiin, joten se on Etelä-Pohjanmaan arkeologisen kulttuuriperinnön vaalimisen kannalta parempi vaihtoehto.

Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

Hankkeen maisemavaikutuksia on tutkittu laatimalla näkymäalueanalyysi sekä havainnekuvia. Havainnekuvia ei ole Etelä-Pohjanmaan puolelta lainkaan, sillä näkymäalueanalyysi osoittaa, että hankealueelta ei avaudu näkymiä Etelä-Pohjanmaan maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön valtakunnallisille tai maakunnallisille alueille. Näkymäalueanalyysi on laadittu 30 kilometrin säteellä hankealueesta ja sen tulokset on esitetty YVA-selostuksen sivulla 267. Näkymäalueanalyysin ulkopuolelle on Etelä-Pohjanmaan alueelta jäänyt hankealueesta noin 40 kilometrin päässä sijaitseva Lauhanvuoren maakunnallisesti arvokas maisema-alue, joka on maakunnalle tärkeä retkeily- ja luontokohde. YVA-selostuksen sivulla 241 olevan tiedon mukaan voimalaitokset voivat olla havaittavissa kaukomaisemassa avoimelta, korkealta paikalta katsottaessa jopa yli 40 kilometrin päästä. Lauhanvuori on yksi Etelä-Pohjanmaan korkeimmista kohdista ja sieltä avautuviin maisemiin vaikuttaa jo nyt tuulivoimasta

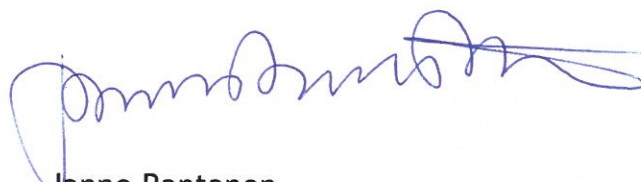
koituvat yhteisvaikutukset. Museo katsoo, että tältä osin YVA-selvityksissä on puute, sillä olisi tärkeää osoittaa Lauhanvuoren alueeseen mahdollisesti kohdistuvat maisemavaikutukset. Yksittäisenä hankkeena Pyynevankankaan hankkeen maisemavaikutukset ovat todennäköisesti pienet tai niitä ei ole, mutta museo on huolissaan nimenomaan yhteisvaikutuksista muiden jo toiminnassa olevien ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa.

Sähkönsiirron osalta vaihtoehto SVEA sijoittuu myös Etelä-Pohjanmaan puolelle. YVA-selostuksessa todetaan, että sähkönsiirrolla ei ole vaikutusta Isojoen maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin, sillä johtoauea kulkee sulkeutuneen metsän sisällä.

SEINÄJOEN MUSEOT, ALUEELLINEN TOIMINTA

Eeva Korvola
aluetyön päällikkö

Janne Rantanen
arkeologi

Rakennettua kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskevan osuuden lausunnosta on valmistellut rakennustutkija Susanna Hietamäki.

Tiedoksi

Museovirasto

